Lietas arhīva Nr. K29-0986-18/7
ECLI:LV:RLPT:2018:1204.11088012818.4.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2018. gada 4. decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Anita Dzērve,
piedaloties prokurorei Inārai Šmēdiņai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā.

**Aprakstošā daļa**

/pers. A/ neatļauti iegādājās un glabāja psihotropo vielu bez nolūka to realizēt.

/pers. A/ 2018. gada 17. janvārī ap plkst. 21.00 Rīgā, Matīsa un Vagonu ielas rajonā no pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotas personas savai lietošanai bez realizācijas nolūka neatļauti iegādājās psihotropu vielu metamfetamīnu saturošu vielu maisījumu kopējā svarā 0,7981 g, kas satur 22 % jeb 0,1756 g metamfetamīna (savienojums, kas atvasināts no 1-fenilpropān-2amīna, aizvietojot vienu aminogrupas ūdeņraža atomu ar alkilgrupu, vielu grupa "Amfetamīni"), iepildītu divos polimēra materiāla maisiņos. Iegādāto psihotropo vielu neatļauti glabāja pie sevis džinsu bikšu kabatā līdz 2018. gada 17. janvārim plkst. 21.10, kad /pers. A/, kurš atradās narkotisko vielu reibumā, tika aizturēts Rīgā, Matīsa ielā 88, un nogādāts policijas iecirknī. Personas un tās mantu apskates laikā psihotropo vielu (metamfetamīnu saturošs vielu maisījums kopējā svarā 0,7981 g, kas satur 22 % jeb 0,1756 g metamfetamīna: savienojums, kas atvasināts no 1-fenilpropān-2amīna, aizvietojot vienu aminogrupas ūdeņraža atomu ar alkilgrupu, vielu grupa "Amfetamīni, iepildīts divos polimēra materiāla maisiņos) tika izņemts.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" metamfetamīns pieskaitāms pie psihotropām vielām, kas pielīdzinātas aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām (1. saraksts).

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem" 0,1756 g metamfetmaīna pārsniedz apmērus, līdz kuriem metamfetamīna daudzumi atzīstami par nelieliem.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā.

**Motīvu daļa**

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē apliecināja, ka viņam ir saprotama valsts apsūdzības uzturētāja apsūdzība, sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un uzturēja pirmstiesas procesā pieteikto lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas, jo viņš pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotos apstākļos līdz 2018. gada 17. janvārim neatļauti iegādājās un glabāja psihotropu vielu bez nolūka to realizēt. Apsūdzētā /pers. A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokurores viedokli, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē ir izskaidrotas un sekas ir saprotamas, apsūdzētā vaina viņam celtajā apsūdzībā ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

Nosakot sodu tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas izdarīja mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu.

Izanalizējot apsūdzētā /pers. A/ personību, noskaidrots, ka viņš:

- administratīvi sodīts (lietas 28. lapa);
- agrāk sodīts (lietas 29.-30. lapa), pēdējo reizi ar:
- Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012. gada 7. maija spriedumu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā, ar brīvības atņemšanu uz 3 (trim) gadiem, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013. gada 17. septembra lēmumu noteikts galīgais sods – brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) gadiem, ar policijas kontroli uz 2 (diviem) gadiem 3 (trim) mēnešiem; pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas atbrīvots 2017. gada 23. jūlijā (lietas 29. lapa);
- no vārdiem tiesas sēdē noskaidrots, ar 9 klašu izglītība, neprecējies, apgādībā divi bērni, līdz apcietinājumam strādāja gadījuma darbus, bija patstāvīga dzīvesvieta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka /pers. A/ vainu atzina un izdarīto nožēloja.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. un 12. punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un noziedzīgais nodarījums izdarīts psihotropo vielu ietekmē.

Apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību. Ar narkotisko un psihotropo vielu apriti un

lietošanu saistītie noziedzīgie nodarījumi būtiski apdraud sabiedrības drošību un ar likumu aizsargātās pilsoņu tiesības un intereses, par ko liecina gan narkotisko un psihotropo vielu reibumā un ietekmē izdarīto noziegumu īpatsvars un šādu noziedzīgu nodarījumu skaita pieaugums, gan narkotisko un citu apreibinošo vielu izplatība, gan lietotāju un no šādām vielām atkarīgo personu skaita palielināšanās.

Tiesa uzskata, ka nav likumīga pamata piemērot /pers. A/ Krimināllikuma 55. panta nosacījumus, tas ir, noteikt sodu nosacīti, jo noziedzīgo nodarījumu, par kuru apsūdzētais tiek sodīts šajā kriminālprocesā, viņš ir izdarījis policijas kontroles laikā.

Neatkarīgi no sankcijas veida tiesai visos gadījumos, lemjot par piespriežamā soda veidu un mēru, jāizvērtē nepieciešamība un lietderība sodīt vainīgās personas ar brīvības atņemšanu. Pie soda noteikšanas humānisma princips, kas ir viens no soda noteikšanas ētiskajiem principiem, prezumē cietušā, sabiedrības, valsts interešu ievērošanu no vienas puses un apsūdzētā interešu ievērošanu no otras puses. Krimināsodam jābūt tādam, kas sekmē noziedzīgu nodarījumu veicinošo faktoru novēršanu. Soda bardzība bieži vien nav pietiekama, lai persona apzināti atteiktos no jaunu noziegumu izdarīšanas.

Tiesa, ņemot vērā spriedumā norādītos konstatētos apstākļus, saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām un tos pierādījumus, kas var ietekmēt piespriežamā soda veidu un mēru, ievērojot lietas apstākļus, /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, ņemot vērā apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošo apstākli un divus atbildību pastiprinošos apstākļus, vecumu un veselības stāvokli, atzīst, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un panākt, lai apsūdzētais pildītu likumus un turpmāk atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un soda mērķa sasniegšanai, /pers. A/ par Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodāms brīvības atņemšanas soda veidā, ko paredz arī viņam inkriminētā panta sankcija.

Tiesas vērtējumā apsūdzētais /pers. A/ noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā nebija pietiekami kritisks cēloņu un seku kopsakarību izvērtēšanā un izpratnē. Noziedzīgo nodarījumu šajā krimināllietā izdarīja līdz 2018. gada 17. janvārim, tas ir, nepilnus sešus mēnešus pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes, turklāt policijas kontroles laikā. Vienlaicīgi /pers. A/ ignorēja savus procesuālos pienākumus un neieradās uz tiesas sēdi, tādējādi 2018. gada 30. oktobrī tika izsludināts meklēšanā.

Pēc raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā uzdotiem jautājumiem un saņemtajām atbildēm tiesai ir radusies pārliecība, ka apsūdzētajam pastāv recidīva risks, jo tiesas ieskatā apsūdzētais nav pilnībā izpratis likumpaklausību kā prioritāti un pamatu normālai funkcionēšanai sabiedrībā.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka /pers. A/ nekādus secinājumus nav izdarījis par likuma paklausīgas dzīves veidošanu, apsūdzētā personību tiesa vērtē negatīvi un tendētu uz noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, un viņa labošana ir iespējama tikai ar reālu brīvības atņemšanu. Šajā gadījumā tiesas ieskatā citus, alternatīvus soda veidus piemērot nav iespējams.

Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas sankcija paredz papildsodu – probācijas uzraudzība – kā obligātu.

Izvērtējot piemērojamā papildsoda apmēru, ņemot vērā apsūdzētā personību un izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu, lai nodrošinātu notiesātās personas uzvedības uzraudzību, sekmētu šīs personas resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu, tiesa uzskata, ka papildsods nosakāms uz diviem gadiem.

Apsūdzētais pilnībā nav izcietis papildsodu – policijas kontroli –, kas viņam noteikts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013. gada 17. septembra lēmumu.

Krimināllikuma 51. panta pirmajā daļā noteikts, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta ($1^1$) daļu, nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja: persona, kura sodīta par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, neizciestā soda laikā izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu; ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs; jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts tiesas noteiktajā pārbaudes laikā; jaunais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts laikā, kad persona ir bijusi nosacīti pirms termiņa atbrīvota no pamatsoda izciešanas. Galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma. Minētā likuma panta trešajā daļā noteikts, ka, saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt attiecīgajam soda veidam noteikto maksimālo apmēru vai laiku, bet ne vairāk kā par pusi no attiecīgajam soda veidam noteiktā maksimālā apmēra vai laika.

Lemjot par galīgā soda noteikšanu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā 2008. gada 1. jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmumā "Sodu piemērošanas politika" izteiktos priekšlikumus, ka, nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos piemērojama piespriesto sodu daļēja saskaitīšana. Savukārt galīgā soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un divi atbildību pastiprinoši apstākļi par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas jau ņemti vērā pie pamatsoda noteikšanas, tādējādi galīgais sods nosakāms, daļēji pievienojot neizciesto papildsodu – policijas kontroli.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama apstākļos, kad apsūdzētais atzīst savu vainu.

Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet no tiesu prakses (*Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08*).

Tiesa uzskata, ka ar šāda soda piemērošanu tiks panākts Krimināllikuma 35. panta otrās daļas noteiktais soda mērķis.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu soda izciešanā /pers. A/ ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2018. gada 17. janvāra līdz 2018. gada 19. janvārim un apcietinājumā pavadītais laiks no 2018. gada 2. novembra līdz 2018. gada 4. decembrim.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas 1. punktu divi polimēra materiāla maisiņi, kas glabājas pie krimināllietas, pēc sprieduma spēkā stāšanās iznīcināmi, pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 0,62 g metamfetamīna, iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi $^{D17}$ 0383079, kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 18.-43. no 21.06.2018.g., pēc sprieduma spēkā stāšanās iznīcināmi.

**Rezolutīvā daļa**

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511. pantu tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253. panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienot papildsodu, kas nav izciests pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013. gada 17. septembra lēmuma un galīgo sodu /pers. A/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Soda izciešanu skaitīt no 2018. gada 4. decembra.

Soda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2018. gada 17. janvāra līdz 2018. gada 19. janvārim un apcietinājumā pavadīto laiku no 2018. gada 2. novembra līdz 2018. gada 4. decembrim.

Nākamajā darba dienā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes /pers. A/ jāreģistrējas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai dzīvesvietai probācijas uzraudzības izpildes uzsākšanai.

Drošības līdzekli – apcietinājumu – atstāt negrozītu.

Lietiskos pierādījumus:

- divus polimēra materiāla maisiņus, kas glabājas pie krimināllietas, pēc sprieduma spēkā stāšanās iznīcināt;

- pēc ķīmiskās izpētes atlikušos 0,62 g metamfetamīna, iepakots aploksnē ar drošības uzlīmi D17 0383079, kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 18.-43. no 21.06.2018.g., pēc sprieduma spēkā stāšanās iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt daļā par noteikto sodu vai pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem desmit dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) A. Dzērve